

Szczegółowy Opis Systemu CELINA

System Obsługi Deklaracji CELINA, zwany dalej Systemem CELINA jest przedsięwzięciem informatycznym o najwyższym priorytecie dla Krajowej Administracji Skarbowej.

Składa się on z podsystemów: CELINA – IMPORT, oraz Podsystemu Moduł Czarna Skrzynka. Podsystemy CELINA – IMPORT oraz CELINA-TQS zostały uruchomione i są eksploatowane na platformie programistyczno – sprzętowej, zbudowanej w oparciu o wspólne moduły: walidator, analiza ryzyka, PDR, baza analityczna, PWK. Podsystem Moduł Czarna Skrzynka jest odpowiedzialny za przepływ informacji pomiędzy podsystemem CELINA – IMPORT, a systemem ZEFIR2 osadzony na platformie programistyczno – sprzętowej w Centrum Przetwarzania Danych.

Ze względu na wyodrębnioną funkcjonalność podsystemy te posiadają częściowo odrębną dokumentację oraz odrębne struktury zarządzające eksploatacją. System CELINA jest systemem w ostatniej fazie eksploatacji i najprawdopodobniej umowa, która zostanie podpisana w wyniku przedmiotowego postępowania będzie ostatnią w odniesieniu do tego systemu - zamierzeniem właściciela Systemu CELINA jest, aby po zakończeniu umowy funkcje Systemu CELINA przejął system AIS (Zautomatyzowany System Importu), budowany w ramach realizacji Programu e-Cło. Właścicielem merytorycznym Systemu CELINA jest Departament Cel w Ministerstwie Finansów.

Poniżej przedstawiono skróconą charakterystykę poszczególnych podsystemów.

Dla wyjaśnienia skrótów i terminów użytych do charakterystyki Systemu CELINA zamieszczono poniżej tabele skrótów, akronimów i terminów (definicji) używanych w systemie.

Skrót	Opis
Administracja centralna	Samodzielną aplikację wchodzącą w skład Systemu CELINA, służącą do zarządzania użytkownikami, parametrami Systemu CELINA oraz danymi referencyjnymi.
Analiza ryzyka	Proces analizy dokumentów w Systemie CELINA, mający na celu stwierdzenie, czy dokument spełnia warunki wyboru do kontroli. Analiza ryzyka opiera się o zestaw definiowanych profili.
Aplikacja CELINA	Aplikacja Celina jest głównym komponentem warstwy lokalnej podsystemu CELINA - IMPORT. Zawiera obiekty interfejsu użytkownika, logiki aplikacji oraz logiki biznesowej, realizujące wymagania zdefiniowane w specyfikacji wymagań.
Baza analityczna	Baza danych w warstwie centralnej Systemu CELINA na serwerze analitycznym.
Baza lokalna	Baza danych w lokalizacjach podległych izbom administracji skarbowej. Element architektury rozproszonej Systemu CELINA.
CCN/CSI	Common Communication Network/Common System Interface Wspólna Sieć Komunikacyjna/Wspólny Interfejs Systemów

Skrót	Opis
Celina -WebCel	Serwis WWW umożliwiający upoważnionym podmiotom przekazanie dokumentów bezpośrednio do podsystemu CELINA - IMPORT oraz kontroli stanu ich obsługi w ww. podsystemie.
Celina-Opus	Serwis WWW umożliwiający upoważnionym podmiotom przekazanie powiadomień bezpośrednio do podsystemu CELINA - IMPORT oraz kontroli stanu ich obsługi w ww.podsystemie.
Centralna baza danych, Centralne repozytorium	Ogólnopolska baza danych Systemu CELINA, w której obsługiwane i przechowywane są dokumenty w w/w systemie.
CN	Kod Nomenklatury Scalonej (Combined Nomenclature). Tutaj oznacza 8 –znakowy kod towarowy w eksporcie i 10-znakowy kod TARIC w imporcie (8 znaków CN + 2 znaki kodu TARIC)
Dokument XML	Plik XML przesyłany elektronicznie do Systemu CELINA lub tworzony w tym systemie, zawierający dane dokumentu, zgodny ze schematem zdefiniowanym w specyfikacji elektronicznych zgłoszeń celnych.
Dyrektywa	Informacja przypisana do dokumentu, utworzona w procesie analizy ryzyka, stwierdzająca, że dokument zakwalifikowano do kontroli.
FTP	Protokół transmisji plików (ang. File Transfer Protocol), który umożliwia przesyłanie plików z i na serwer poprzez sieć TCP/IP.
Funkcja programu	Zestaw jednostkowych operacji wykonywanych przez program
GUI	Graphical User Interface – Graficzny Interfejs Użytkownika.
HTTP	Protokół używany w sieci WWW normalizujący sposób komunikowania się komputerów ze sobą (ang. Hypertext Transfer Protocol).
HELP-DESK	Wsparcie merytoryczne i techniczne dla użytkowników eksploatujących System CELINA
Internet	Ogólnoświatowa sieć komputerowa.
ISZTAR4	Informacyjny system zintegrowanej taryfy celnej
KAS	Krajowa Administracja Skarbowa
Lista dokumentów	Lista deklaracji znajdujących się w danym podsystemie.
OC	Oddział Celno-Skarbowy
On - line	Połączenie (np. w sieci Internet) umożliwiające przekazywanie danych w czasie rzeczywistym.
Operacja	Wykonanie kroku w oprogramowaniu.
Oprogramowanie aplikacyjne	Oprogramowanie wchodzące w skład Systemu CELINA, wykonane lub zmodyfikowane przez Wykonawcę w ramach zawartej umowy na podstawie specyfikacji wymagań funkcjonalnych uzgodnionych przez strony (zamawiający – wykonawca), które będzie przedmiotem utrzymania i rozwoju systemu.
Oprogramowanie systemowe	System operacyjny po stronie serwera lub stacji roboczej.

Skrót	Opis
OSOZ2	Ogólnopolski System Obsługi Zabezpieczeń
PDR	Podsystem Danych Referencyjnych
PKI	Infrastruktura klucza publicznego
Plan Jakości Projektu (PJP)	(ang. Project Quality Plan) – dokument o charakterze zarządczym, szczegółowo określający mechanizmy zarządzania i prowadzenia danego przedsięwzięcia, w tym procedury i sposoby realizacji zadań i czynności projektowych, a także relacje między Zamawiającym a Wykonawcą w trakcie trwania projektu.
Podmiot zewnętrzny	Podmiot gospodarczy (inny niż Wykonawca) wyłoniony w trybie zamówienia publicznego w celu wykonania zadań (np. audyt kodów źródłowych) zleconych przez Zamawiającego.
Podsystem Moduł Czarna Skrzynka	Moduł transformujący komunikację pomiędzy systemem ZEFIR2, a systemami CELINA oraz budowanym systemem AIS wraz ze wszystkimi komponentami i interfejsami mu przynależnymi
Profil analizy ryzyka	Algorytm definiujący, jakie pola dokumentu i pod jakim kątem mają zostać sprawdzone celem wyboru dokumentu do kontroli. W wyniku działania algorytmu dokumentowi może być przypisana dyrektywa.
Protokół Odbioru	Dokument zawierający określenie produktu/usługi przedstawianych do odbioru oraz warunki tego odbioru, podpisywany przez Kierownika Projektu Wykonawcy i Zamawiającego, wystawiany na podstawie wewnętrznego Protokołu Akceptacji Zamawiającego.
PWK	Podsystem Wymiany Komunikatów
REGON	Numer REGON (14 cyfr) statystyczny numer identyfikacyjny podmiotu zarejestrowanego w krajowym rejestrze urzędowym pomiotów gospodarki narodowej .
SAD2	Jednolity Dokument Administracyjny, ang. Single Administrative Document
Serwer analityczny	Serwer analityczny w warstwie centralnej podsystemu.
Serwis www	Serwis www zawierający informacje oraz materiały dla użytkowników Systemu CELINA
SMTP	Protokół komunikacyjny opisujący sposób przekazywania poczty elektronicznej w internecie (ang. Simple Mail Transfer Protocol).
Specyfikacja funkcjonalna	Dokument definiujący wymagania dla systemu/podsystemu.
Specyfikacja techniczna	Dokument opisujący architekturę oraz strukturę baz danych systemu/podsystemu.
Specyfikacja użytkowa	Dokument opisujący funkcje zaimplementowane w systemie/podsystemie celem wsparcia użytkowników w codziennej pracy.
Specyfikacja XML	Dokument opisujący strukturę logiczną pliku XML i format komunikatów wymienianych jako pliki w formacie XML między Systemem CELINA a pozostałymi systemami
SPU	Systemowy przypadek użycia

Skrót	Opis
Strona internetowa	Widoczna za pomocą przeglądarki internetowej strona witryny WWW, zapisana w formacie HTML lub podobnym.
System Kontroli Wersji	System służący do śledzenia i identyfikacji zmian w kodzie źródłowym systemu (nazwa stosowanego przez Wykonawcę systemu zostanie podana w PJP).
System rozproszony	System rozproszonych geograficznie stanowisk komputerowych zawierających bazy danych, serwery replikacji i serwery wymiany danych, serwery aplikacyjne – postrzegany przez użytkowników jako jedna spójna całość. Wszystkie stanowiska komputerowe są połączone liniami komunikacyjnymi umożliwiając stałą wymianę danych pomiędzy nimi a warstwą centralną systemu.
System TARIC	System Zintegrowanej Taryfy UE, na którym oparte są systemy taryfowe państw członkowskich UE.
Środowisko zewnętrzne	Zbiór wszystkich narzędzi, sprzętu, systemów, obiektów oraz relacji między nimi, które nie zostały zaliczone do oprogramowania aplikacyjnego.
SQL	Język zapytań używany do tworzenia, modyfikowania baz danych oraz do umieszczania i pobierania danych z baz danych (ang. Structured Query Language).
TCP/IP	Pakiet najbardziej rozpowszechnionych protokołów komunikacyjnych (ang. Transmission Control Protocol/Internet Protocol).
Testy GUI	Testy interfejsu użytkownika
UE	Unia Europejska
UML	Zunifikowany Język Modelowania, ang. Unified Modeling Language.
Urząd Celno-Skarbowy (UCS)	Jednostka organizacyjna Krajowej Administracji Skarbowej, w której mogą zostać dokonane czynności przewidziane w przepisach prawa celnego.
Walidacja	Proces analizy dokumentów w systemie, mający na celu stwierdzenie, czy dokument jest poprawny pod względem struktury oraz pod względem formalnym.
Walidator	Aplikacja umożliwiająca sprawdzenie poprawności elektronicznych zgłoszeń celnych.
WAN	Rozległa sieć telekomunikacyjna Krajowej Administracji Skarbowej.
Warstwa	Poziom architektury Systemu mający odniesienie do wybranego szczebla struktury organizacyjnej Krajowej Administracji Skarbowej.
Warstwa Centralna Systemu CELINA	Część Systemu CELINA zawierająca m.in. ogólnopolską bazę danych, z centralnym repozytorium dokumentów oraz komponenty systemu posiadające funkcje centralne
Warstwa lokalna	Część Systemu CELINA zaimplementowana w 16 Izbach Administracji Skarbowej i zajmująca się obsługą dokumentów.
Wersja produkcyjna Systemu CELINA	Tryb pracy systemu, w którym są wprowadzane i przetwarzane przez system rzeczywiste dane podawane w zgłoszeniach przez podmioty gospodarcze z uwzględnieniem aktualnych danych referencyjnych.

Skrót	Opis
Wersja testowa Systemu CELINA	Tryb pracy systemu, w którym są wprowadzane i przetwarzane przez system testowy wcześniej przygotowane dane testowe.
Wnioski eksploatacji z	Wnioski wynikające z eksploatacji Systemu CELINA zgłoszone przez jego użytkowników w PAC, jako usprawnienia lub nowe wymagania.
„Wrota Celne”	System służący do przekazywania zgłoszeń pomiędzy podmiotami a Systemem CELINA
WWW	Sposób dystrybucji informacji w sieci Internet (ang. World Wide Web).
XML	Extensible Markup Language, rozszerzalny język znaczników, uproszczony podzbiór SGML (standardowego uogólnionego języka znaczników wg standardu ISO 8879/86), opisujący schemat znakowania, który pozwala zaznaczyć logiczną strukturę dokumentów niezależnie od używanego systemu i sprzętu.
ZEFIR2	System finansowo-księgowy Krajowej Administracji Skarbowej.
ZMPD	Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych

Skróty, definicje i akronimy charakterystyczne dla podsystemu CELINA-IMPORT

Skrót	Opis
DS	Deklaracja skrócona - ujednolicony dokument pozwalający na obsługę przedstawienia towaru i czasowego składowania dla dowolnych dokumentów źródłowych. Dokument ten występuje w procedurze zwykłej i uproszczonej.
DS2	Deklaracja skrócona - implementacja zgodna ze specyfikacją XML wersja 2.0
DHU	Dokument handlowo-urzędowy
INNY	Dokument INNY - w tym pojęciu mieszczą się dokumenty rejestrowane w Systemie w postaci minimalnej ilości danych, w celu nadania numeru ewidencji. Dokumenty te obsługiwane są poza Systemem. Jako dokument Inny rejestrowane są na przykład karnet ATA, zaświadczenie dla dyplomatów, C-302 , dokumenty niejawne itp.
DP	Dokument postępowania - uniwersalny dokument, pozwalający na zarejestrowanie faktu wystawienia w jednostce celnej decyzji lub innego dokumentu postępowania dotyczącego danej sprawy.
DPDZ	Dokument potwierdzający dokonanie zgłoszenia celnego, pozwalający na zarejestrowanie i obsługę zgłoszenia celnego w formie ustnej.
DPZ2	Dokument potwierdzający dokonanie zgłoszenia celnego - implementacja zgodna ze specyfikacją XML wersja 2.0
DT	Dokument tranzytowy

Skrót	Opis
DTG	Dokument tranzytowy graniczny
DTGN	Dokument tranzytowy graniczny - implementacja po zmianach wynikających ze specyfikacji XML wersja 2.0
DTN	Dokument tranzytowy implementacja po zmianach wynikających ze specyfikacji XML wersja 2.0
POD	Dokument „Powiadomienie o długu celnym”
PPZC	Potwierdzenia pobrania poświadczonego zgłoszenia celnego
PW	Dokument Potwierdzenie wywozu
PWD	Dokument powiadomienia w procedurze uproszczonej
PWD2	Dokument powiadomienia w procedurze uproszczonej - implementacja zgodna ze specyfikacją XML wersja 2.0
PSP	Pusty Środek Przewozowy - dokument pozwalający na rejestrację w Systemie pustych środków przewozowych, przekraczających granice polskiego obszaru celnego.
PZC	Dokument „Poświadczony zgłoszenie celne“
SAD	Jednolity Dokument Administracyjny SAD (Single Administrative Document)
SAD2	Jednolity Dokument Administracyjny SAD (Single Administrative Document) - implementacja zgodna ze specyfikacją XML wersja 2.0
SADG	Dokument SAD graniczny.
ST	Dokument Statek - Dokument służący do ewidencji jednostek pływających
System CELINA	Całość systemu informatycznego zrealizowanego w ramach projektu CELINA.
Podsystem CELINA - IMPORT	Podsystem Obsługi Zgłoszeń Celných (oprócz zgłoszeń tranzytowych do NCTS2) - podsystem Systemu CELINA
Kontrahent	Podmiot gospodarczy (osoba lub firma zarejestrowana w Systemie), dokonujący zgłoszeń celných. Kontrahent może być aktywny lub nieaktywny. Status ten zależy od ustawienia parametru aktywności przez użytkownika Systemu.
Kontrola celno-skarbowa	Wykonywanie czynności w ramach dozoru celnego, w szczególności takich jak: rewizja celna towarów, nakładanie i sprawdzanie zamknięć celných, przeszukiwanie osób i pomieszczeń, konwój celny, strzeżenie towarów, kontrola wymaganych dokumentów i ich autentyczności, kontrola środków transportu, kontrola bagaży.
Osoba	Jednostka organizacyjna nie posiadająca osobowości prawnej, krajowa lub zagraniczna, dokonująca zgłoszenia celnego.
Placówka celno-skarbowa	Urząd celno-skarbowy lub oddział celno-skarbowy z zaimplementowaną warstwą lokalną podsystemu CELINA - IMPORT.
Przeznaczenie celne	Przeznaczenie celne to: objęcie towaru procedurą celną, wprowadzenie towaru do wolnego obszaru celnego lub do

Skrót	Opis
	składu wolnocłowego, powrotny wywóz towaru poza polski obszar celny, zniszczenie towaru, zrzeczenie się towaru na rzecz Skarbu Państwa.
Rewizja celna	Ustalenie rodzaju, ilości, stanu towaru oraz, w razie potrzeby, ocena wartości celnej towaru.
Upoważniona firma	Firma posiadająca zarejestrowane w Systemie pozwolenie na stosowanie procedury uproszczonej, mająca dostęp on - line do informacji o swoich odprawach w procedurze uproszczonej (poprzez CELINA – Opus).
Upoważniony	Osoba posiadająca dostęp do systemu CELINA – Opus, działająca na rzecz firmy upoważnionej.
Uprawniony	Firma lub osoba posiadająca zarejestrowane w Systemie pozwolenie na przysyłanie dokumentów w formie elektronicznej w procedurze zwykłej poprzez CELINA – WebCel i mająca dostęp on – line do informacji o stanie obsługi odpraw w procedurze zwykłej.
Zgłaszający	Jeżeli zgłoszenie celne zostało zgłoszone przez Przedstawiciela (agencję celną) to Zgłaszającym jest Przedstawiciel, w przeciwnym przypadku Zgłaszającym jest osoba, która dokonuje zgłoszenia celnego we własnym imieniu na swoją rzecz (Importer lub Eksporter zależnie od rodzaju zgłoszenia celnego i procedury)
Zgłoszenie celne	Czynność, poprzez którą osoba wyraża, w wymaganej formie i w określony sposób, zamiar objęcia towaru określoną procedurą celną. Także dokument potwierdzający tę czynność.
Zgłoszenie celne elektroniczne	Zgłoszenie celne w formie dokumentu XML podpisanego podpisem elektronicznym, obsługiwany przez placówkę celną wyłącznie w postaci elektronicznej bez papierowego formularza.

Podsystem CELINA (CELINA-IMPORT)

Podsystem CELINA - IMPORT jest przeznaczony do obsługi zgłoszeń celnych zarówno w procedurach standardowych jak i uproszczonych. W ramach tej obsługi system dokonuje m.in. weryfikacji wyliczenia długu celnego.

Podsystem CELINA - IMPORT prowadzi rejestry i zbiory informacji w celu wspomagania procesów związanych z obsługą zgłoszeń celnych w ramach realizacji zadań określonych w: Unijny kodeks celny – Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz. Urz. L z 10.10.2013), zwane dalej UKC,

Rozporządzenie delegowane – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego (Dz. Urz. L 343 z 29.12.2015), zwane dalej RD,

Rozporządzenie wykonawcze – Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów

rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. L 343 z 29.12.2015), zwane dalej RW,
Przejściowe rozporządzenie delegowane - Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2016/341 z dnia 17 grudnia 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do przepisów przejściowych dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego w okresie, gdy nie działają jeszcze odpowiednie systemy teleinformatyczne, i zmieniające rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 (DZ. Urz. L 69 z 15.03.2016), zwane dalej PRD.

USTAWIE – Prawo celne z dnia 19 marca 2004 r. (Dz. U. 2016.1880 j.t. z późn. zmianami)
ROZPORZĄDZENIU MINISTRA FINANSÓW z dnia 8 września 2016 r. w sprawie zgłoszeń celnych (Dz. U. poz.1498 z późn. zmianami)
Podsystem CELINA - IMPORT pracuje w trybie on-line 24 godziny na dobę 7 dni w tygodniu. Każdego dnia jest rejestrowanych średnio kilka tysięcy dokumentów.
Z punktu widzenia użytkownika podsystem CELINA - IMPORT działa w dwóch warstwach: centralnej i lokalnej.

Podsystem Moduł Czarna Skrzynka

Moduł transformujący komunikację pomiędzy Systemem ZEFIR2 a Systemem CELINA wraz ze wszystkimi komponentami i interfejsami mu przynależnymi.

Warstwa centralna Systemu Celina:

Zawiera Centralny serwer aplikacji oraz Centralną bazę danych (inaczej Centralne repozytorium), w której znajdują się wszystkie dokumenty, obsługiwane w Podsystemie CELINA - IMPORT. Kopie dokumentów pobranych do obsługi przez placówki celno-skarbowe pozostają w centralnej bazie danych i są udostępniane do podglądu.

Całość danych dokumentu w warstwie centralnej jest przechowywana oraz udostępniana w formacie XML.

Dane potrzebne do wyszukiwania i identyfikacji dokumentów są przechowywane w postaci relacyjnej.

Warstwą centralną zarządzają Administratorzy Systemu CELINA warstwy centralnej.

W warstwie centralnej znajdują się ponadto komponenty, z którymi współpracuje Podsystem CELINA - IMPORT:

Baza Analityczna, do której są przekazywane dane z wszystkich dokumentów zarejestrowanych w podsystemie CELINA – IMPORT.

PWK (Podsystem Wymiany Komunikatów) służący do komunikacji pomiędzy podsystemami, komunikacji z kontrahentami z użyciem E-mail oraz do dystrybucji danych referencyjnych.

Walidator - wydzielony logicznie komponent warstwy centralnej realizujący zadania walidacji dokumentów przekazywanych do podsystemu CELINA - IMPORT przez podmioty.

Analizy Ryzyka - wydzielony logicznie moduł Systemu Celina, realizujący zadania analizy dla dokumentów obsługiwanych na placówce celno-skarbowej.

Warstwa lokalna:

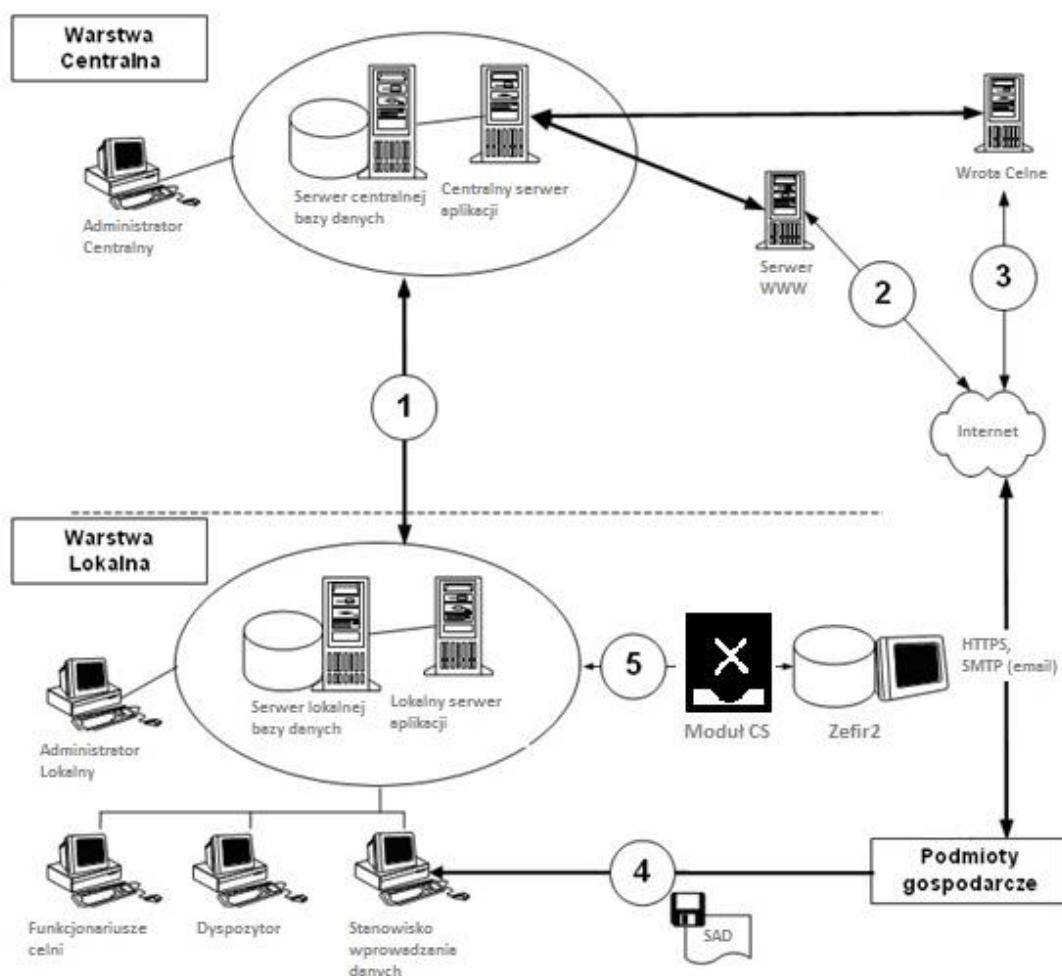
Warstwa lokalna jest podstawową warstwą operacyjną podsystemu CELINA – IMPORT. W warstwie tej pracuje aplikacja Celina, wspierająca pracę funkcjonariuszy celno-skarbowych/pracowników w placówce celno-skarbowej.

Każda placówka celno-skarbowa posiada własną operacyjną (lokalną) bazę danych, zlokalizowaną w izbie administracji skarbowej/urzędzie celno-skarbowym lub bezpośrednio w placówce celno-skarbowej, połączoną z bazą centralną (1) w celu pobierania/ zwracania dokumentów z/ do bazy centralnej.

Na poziomie lokalnym pracują administratorzy Systemu CELINA warstwy lokalnej, funkcjonariusze celno-skarbowi/pracownicy zajmujący się obsługą odpraw oraz analitycy ryzyka.

Warstwa lokalna podsystemu CELINA - IMPORT współpracuje bezpośrednio z modulem Czarna Skrzynka CS jako mechanizmem transformującym dane pomiędzy Systemem CELINA a systemem ZEFIR 2 (5). Współpraca polega na przekazywaniu do tego modułu informacji o naliczonych należnościach celnych i pobieraniu informacji o zarejestrowanych wpłatach/zabezpieczeniach.

Schemat (SCH1) prezentuje uproszczoną architekturę Podsystemu CELINA - IMPORT.

SCH1. Uproszczona architektura podsystemu CELINA - IMPORT – schemat poglądowy

Dodatkową warstwą systemu jest warstwa zewnętrzna dedykowana dla podmiotów gospodarczych, czyli kontrahentów Krajowej Administracji Skarbowej. Kontrahenci wyposażeni w narzędzie do przesyłania zgłoszeń celnych w formacie XML mają możliwość elektronicznego przedkładania dokumentów w placówkach celno-skarbowych.

Komunikacja podmiotów gospodarczych z podsystemem CELINA - IMPORT może odbywać się na kilka sposobów tj.:

Dostęp internetowy (2): uprawnieni kontrahenci mają możliwość dostarczania dokumentów w postaci plików XML za pośrednictwem przeglądarki internetowej. W tym celu muszą uzyskać od administratora na poziomie izby administracji skarbowej/urzędu celno-skarbowego login i hasło dostępu do Systemu. Przesyłane pliki są weryfikowane pod względem poprawności struktury dokumentu XML oraz pod względem merytorycznym. Dokumenty poprawne rejestrowane są w centralnej (procedura zwykła) lub w lokalnej (procedura uproszczona) bazie danych. Informacje o przesłanych dokumentach i bieżącym stanie ich obsługi wyświetlane są na stronie internetowej.

Dostęp pocztą elektroniczną (3): kontrahenci mogą wysyłać zgłoszenia celne pocztą elektroniczną do centralnej bazy danych. Przesłane pliki są weryfikowane pod względem poprawności struktury dokumentu XML oraz pod względem merytorycznym. Dokumenty poprawne rejestrowane są w centralnej bazie danych. Kontrahent otrzymuje informację zwrotną o przyjęciu bądź odrzuceniu dokumentu.

Przekazywanie dokumentów za pomocą nośników danych (4): kontrahenci mają możliwość przedkładania dokumentów w postaci elektronicznej, zapisanych na nośnikach magnetycznych (dyskietka) , optycznych (CD-ROM) lub innych .

OPIS KOMPONENTÓW PODSYSTEMU CELINA - IMPORT W WARSTWIE CENTRALNEJ:

Centralna baza danych

Centralna baza danych podsystemu CELINA - IMPORT, inaczej Centralne repozytorium.

Centralny menedżer dokumentów

Centralny menedżer dokumentów jest podstawowym komponentem warstwy centralnej.

Zarządza dokumentami znajdującymi się w Centralnej bazie danych (Centralnym repozytorium).

Realizuje procesy:

- przekazania do obsługi w podsystemie CELINA - IMPORT dokumentów przesłanych przez podmioty gospodarcze za pośrednictwem serwisu WWW lub pocztą elektroniczną (PWK),
- pobrania dokumentu do obsługi na placówkę celną,
- aktualizacji danych dokumentu w Centralnej Bazie Danych,
- oddania dokumentu do Centralnej Bazy Danych,
- przekazania danych dokumentu do bazy analitycznej.

Edytor reguł kontroli

Edytor reguł kontroli to samodzielna aplikacja umożliwiająca definiowanie reguł walidacji dla dokumentów XML.

Utworzone reguły są zapisywane w Centralnej bazie danych a następnie replikowane do Lokalnych baz danych placówek celno-skarbowych.

Reguły kontroli są wykorzystywane przez moduły walidacji (centralny i lokalny).

Wymagania oraz rozwiązanie techniczne dla Edytora reguł kontroli są opisane w specyfikacji wymagań i technicznej modułu walidacji.

Centralny moduł walidacji

Wydzielony logicznie komponent warstwy centralnej realizujący zadania walidacji dokumentów przekazywanych do podsystemu CELINA - IMPORT przez Podmioty.

Centralny moduł walidacji pracuje w oparciu o schematy dokumentów XML oraz reguły walidacji i słowniki zapisane w Centralnej bazie danych.

Funkcje komponentu oraz rozwiązanie techniczne są opisane w specyfikacji wymagań i technicznej modułu walidacji.

Menedżer raportów

Wydzielony logicznie komponent udostępniający funkcje tworzenia raportów na podstawie danych znajdujących się w bazie analitycznej.

Realizuje żądania tworzenia raportów z aplikacji Celina.

Menedżer reguł walidacji i profili AR

Wydzielony logicznie komponent warstwy centralnej, odpowiedzialny za zarządzanie regułami kontroli formalnej oraz profilami analizy ryzyka.

Udostępnia do edycji reguły i profile oraz powiązane z nimi listy walidacyjne i listy zastrzeżeń. Zarządza zapisem zmian.

Menedżer współpracy z AIS-TQS

Wydzielony logicznie komponent realizujący współpracę Podsystemu CELINA - IMPORT z podsystemem AIS-TQS.

Serwis WWW CELINA Opus

Komponent Podsystemu CELINA - IMPORT umożliwiający bezpośredni kontakt Podmiotów z tym Podsystemem.

Serwis WWW Opus pozwala na przekazanie do Podsystemu CELINA - IMPORT zgłoszenia celnego w procedurze uproszczonej oraz podgląd bieżącego stanu jego obsługi.

Serwis WWW CELINA WebCel

Komponent Podsystemu CELINA - IMPORT umożliwiający bezpośredni kontakt Podmiotów gospodarczych z tym Podsystemem.

Serwis WWW WebCel pozwala na przekazanie do Podsystemu CELINA - IMPORT zgłoszenia celnego w procedurze zwykłej oraz podgląd bieżącego stanu jego obsługi.

Celina-Administracja

Aplikacja umożliwiająca zarządzanie użytkownikami oraz parametryzację podsystemu CELINA - IMPORT.

Aplikacja Celina-Administracja realizuje wymagania dotyczące administracji Podsystemem, zdefiniowane dla aktorów Administrator Centralny, Administrator Lokalny oraz Rejestrator pozwoleń.

OPIS KOMPONENTÓW PODSYSTEMU CELINA - IMPORT W WARSTWIE LOKALNEJ:

Lokalna baza danych

Lokalna baza danych placówki celno-skarbowej. Służy jako podręczny kontener na aktualnie obsługiwane dokumenty oraz źródło danych referencyjnych dla aplikacji pracującej na poziomie warstwy lokalnej.

APLIKACJA CELINA

Aplikacja Celina jest głównym komponentem warstwy lokalnej podsystemu CELINA - IMPORT.

Zawiera obiekty interfejsu użytkownika, logiki aplikacji oraz logiki biznesowej, realizujące wymagania zdefiniowane w specyfikacji wymagań.

W zakresie obciążania\zwalniania zabezpieczeń aplikacja podsystemu CELINA - IMPORT współpracuje z systemem OSOZ2.

W celu obliczenia należności celnych, aplikacja Celina korzysta z funkcji podsystemu Taryfy celnej i kalkulatora opłat celnych.

Wydzielony logicznie moduł aplikacji Celina, realizujący zadania analizy ryzyka dla dokumentów obsługiwanych na placówce celno-skarbowej.

Moduł Analizy Ryzyka

Moduł Analizy Ryzyka pracuje w oparciu o profile analizy ryzyka zapisane w Lokalnej Bazie Danych.

Funkcje modułu oraz rozwiązanie techniczne są opisane w specyfikacji wymagań i technicznej modułu analizy ryzyka

Lokalny Moduł Walidacji

Wydzielony logicznie moduł Systemu Celina, realizujący zadania związane z walidacją dokumentów.

Lokalny Moduł Walidacji pracuje w oparciu o schematy dokumentów XML oraz reguły walidacji i słowniki zapisane w Lokalnej Bazie Danych.

Wymagania dla modułu oraz rozwiązanie techniczne są opisane w specyfikacji wymagań i technicznej modułu walidacji.

Maad

Komponent Systemu CELINA, odpowiedzialny za procesy automatyczne, wyzwalane czasem w tym za automatyczną aktualizację dokumentów.

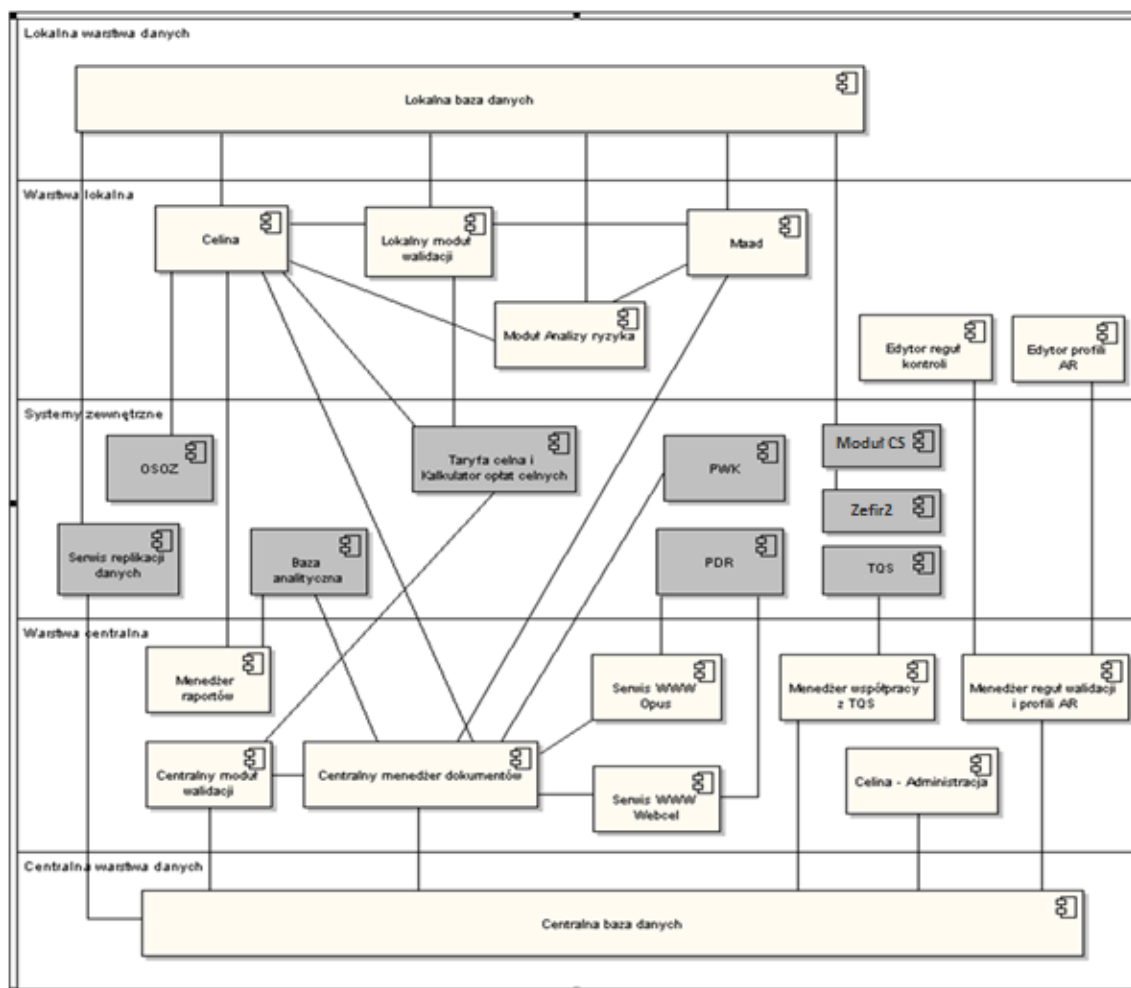
Edytor profili Analizy Ryzyka

Edytor profili analizy ryzyka to samodzielna aplikacja umożliwiająca definiowanie profili analizy ryzyka dla dokumentów XML.

Utworzone profile są zapisywane w Centralnej Bazie Danych a następnie replikowane do Lokalnych Baz Danych placówek celnych.

Wymagania oraz rozwiązanie techniczne dla Edytora profili analizy ryzyka zostały opisane w specyfikacji wymagań i technicznej modułu analizy ryzyka.

DIAGRAM (SCH2.) PRZEDSTAWIA LOGICZNE POWIĄZANIA POMIĘDZY KOMPONENTAMI PODSYSTEMU CELINA - IMPORT Z UWZGLĘDNIENIEM PRZEPŁYWU DANYCH POMIĘDZY NIM.

SCH2. Warstwy podsystemu CELINA – logiczne powiązanie

Podsystem CELINA - IMPORT obsługuje następujące dokumenty:

DHU- Dokument handlowo-urzędowy

DP- Dokument postępowania

DPDZ, DPZ2- Dokument potwierdzający dokonanie zgłoszenia celnego (w formie ustnej)

DS, DS2 (możliwość złożenia przez kontrahenta w formie elektronicznej)- Deklaracja skrócona

DT, DTN- Dokumenty tranzytowe

DTG, DTGN- Dokumenty tranzytowo graniczne

INNY- Dokument inny

PSP- Pusty środek przewozowy

PW- Potwierdzenie wywozu

PWD, PWD2 (możliwość złożenia przez kontrahenta w formie elektronicznej)- Dokument powiadomienie w procedurze uproszczonej

PZC- Dokument „Poświadczony zgłoszenie celne“

POD – Dokument „Powiadomienie o długu celnym”

SSAD- Dokument „Sprostowanie dokumentu SAD/SAD2)

SAD, SAD2 (możliwość złożenia przez kontrahenta w formie elektronicznej)- Jednolity Dokument Administracyjny SAD (Single Administrative Document)

SADG- Dokument SAD graniczny

ST- Dokument Statek

SSAD - Elektroniczne sprostowania (możliwość złożenia przez kontrahenta w formie elektronicznej).

WOU – Wniosek o unieważnienie zgłoszenia celnego.

Podsystem CELINA - IMPORT współpracuje poprzez interfejsy z następującymi systemami:
Podsystem Moduł CZARNA SKRZYŃKA (Moduł CS) - System transformujący dane Celina <-> ZEFIR2

ZEFIR2 – System Finansowo Księgowy Krajowej Administracji Skarbowej

ISZTAR3 – System Taryfy Celnej

OSOZ2 – Ogólnopolski System Zabezpieczeń

EORI – System rejestracji i weryfikacji podmiotów gospodarczych

CC – Centrum certyfikacji

ALINA2 – System Krajowej Administracji Skarbowej do analizy danych z dokumentów systemu CELINA

PDR – (Podsystem Danych Referencyjnych) zawierający dane referencyjne dla podsystemów CELINA - IMPORT, ECS/ICS oraz systemu ZEFIR.

W podsystemie CELINA - IMPORT zaimplementowano obsługę podpisu elektronicznego. Weryfikacja podpisu odbywa się w oparciu o serwis PE będący Komponentem Systemu CELINA umożliwiającym weryfikację podpisu elektronicznego dla zgłoszeń przekazywanych do podsystemu CELINA - IMPORT oraz podpisywanie zwrotnych komunikatów XML kodem identyfikacyjnym Krajowej Administracji Skarbowej. Serwis PE pracuje w oparciu o kontrolkę ActiveX. Serwis podpisu elektronicznego jest zaimplementowany jako Webservice udostępniony na serwerze IIS.

Wyodrębniony Moduł CAAC

Wyodrębniony Moduł CAAC prowadzi zbiory informacji w celu wspomagania procesów związanych z obsługą zgłoszeń celnych w ramach realizacji zadań określonych w:

Zarządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów z 27 grudnia 2016 r. w sprawie organizacji urzędów skarbowych i izb administracji skarbowej oraz nadania im statutów (Dz. Urz. MRiF poz. 11)

Celem modułu CAAC jest:

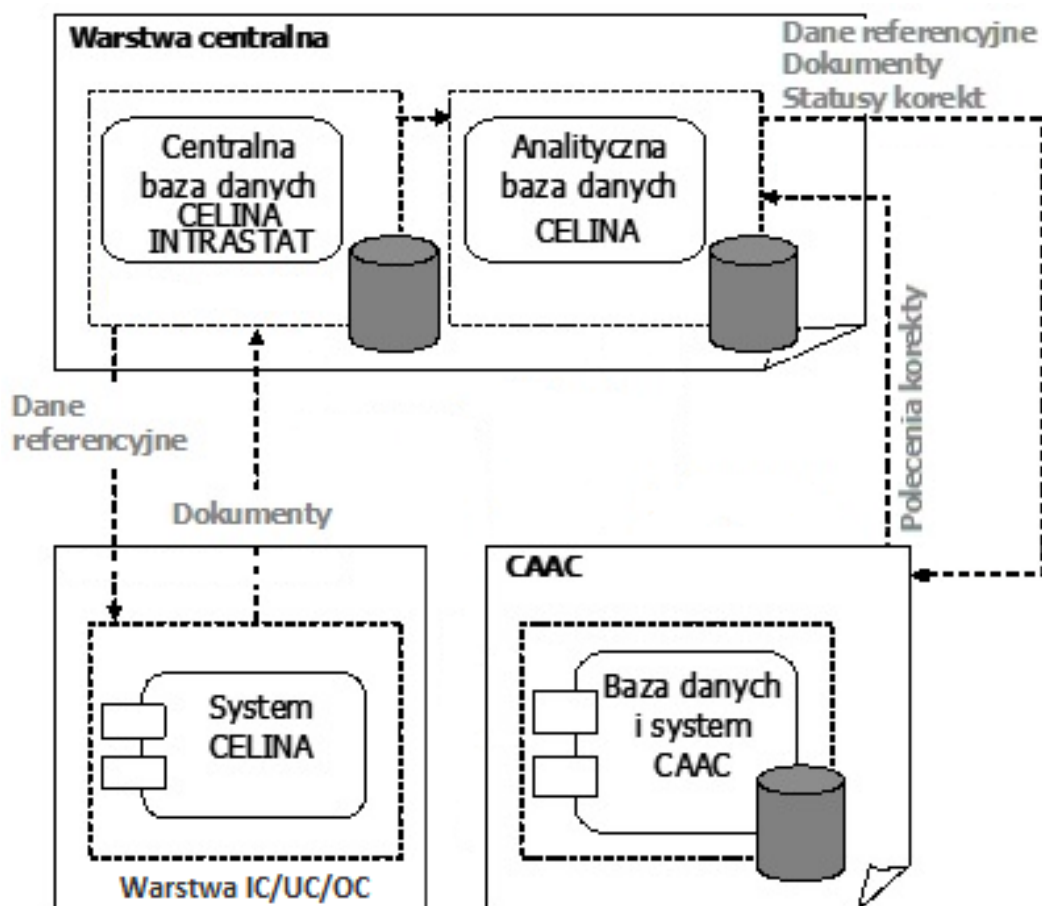
Pobieranie danych z systemów Krajowej Administracji Skarbowej,

Analiza jakości danych ich weryfikacja, dystrybucja i przetwarzanie informacji o błędach,

Tworzenie zbiorów statystycznych i zestawień dla uprawnionych podmiotów zewnętrznych (GUS, NBP itp.) zgodnie z wymaganiami.

Komponenty modułu CAAC

Poniższy diagram prezentuje schematycznie umiejscowienie i rolę modułu CAAC w odniesieniu do systemów Krajowej Administracji Skarbowej.

Moduł CAAC uzależniony jest od funkcjonowania Systemu CELINA (wraz z podsystemami), które stanowią dla niego źródło danych.

Dane w podsystemach CELINA- IMPORT przetwarzane są w warstwie IAS/UCS/OC przez ich użytkowników w placówkach celno-skarbowych. W tej warstwie powstają dokumenty, które stanowią podstawę zbioru statystycznego.

Przetwarzane w warstwie IAS/UCS/OC dokumenty oraz dane referencyjne z bazy centralnej przenoszone są do bazy analitycznej. Jest to baza zbierająca wszelkie dane o dokumentach oraz dane referencyjne.

CAAC okresowo pobiera dane z bazy analitycznej do własnej bazy. Mechanizmy działające w CAAC pracują na kopii bazy analitycznej.

Podczas generowania zbioru statystycznego CAAC może wykrywać pewne nieprawidłowości w danych, nieprawidłowości te mogą również zostać stwierdzone przez GUS. Aby obsłużyć tego typu sytuacje, system wyposażony jest w mechanizmy, pozwalające na przesyłanie do warstwy IAS/UCS/OC – poleceń korekty danych oraz odbieranie zwrotnej informacji o ich statusie.

Podsystem CELINA-TQS

Podsystem CELINA- TQS został wdrożony w Polsce w dniu przystąpienia do UE. Realizuje postanowienia art. 49–56 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiającego szczegółowe zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE L 343 z 29.12.2015, str. 558) , w zakresie:

- jednolitego zarządzania kontyngentami taryfowymi, zarządzanymi zgodnie z chronologicznym porządkiem przyjmowania według dat przyjęcia zgłoszeń celnych do dopuszczenia do obrotu (zasada „first come, first served”) (art. 49 – 54);
- sprawowania nadzoru nad dopuszczeniem do obrotu lub wywozem towarów, w szczególności raportowaniem do Komisji Europejskiej w zakresie dopuszczenia do obrotu lub wywozem towarów objętych tym nadzorem (art. 55 – 56).

Ponadto realizuje zadania związane ze sprawowaniem nadzoru nad dopuszczeniem do obrotu towarów objętych środkami antydumpingowymi, wyrównawczymi, w szczególności raportowaniem do Komisji Europejskiej w zakresie dopuszczenia do obrotu towarów objętych środkami antydumpingowymi, wyrównawczymi.

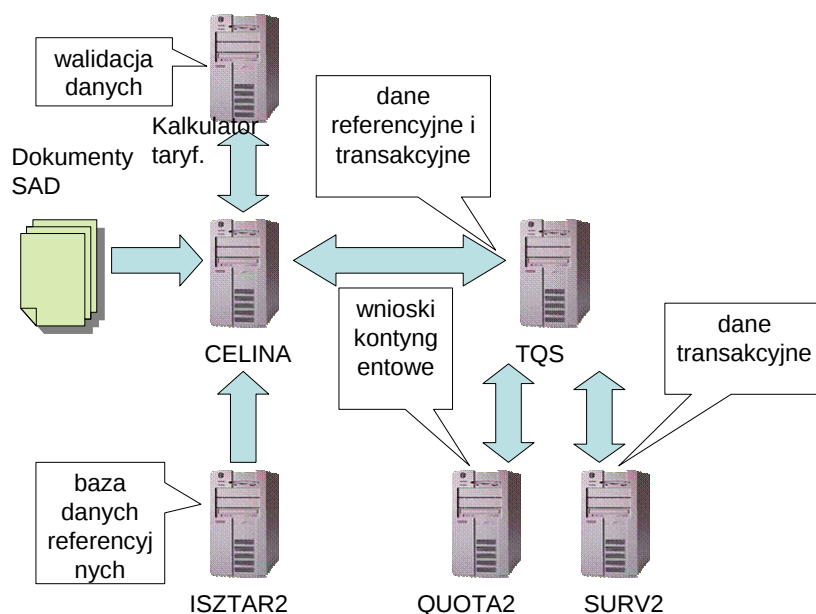
Podsystem CELINA- TQS wspomaga pracę organów celnych w zakresie obsługi zgłoszeń celnych stanowiących wnioski o zastosowanie preferencyjnej stawki celnej w ramach kontyngentów taryfowych rozdysponowywanych zgodnie z chronologicznym porządkiem przyjmowania zgłoszeń celnych; oraz wspomaga KAS Polski w przypadku obsługi procesów związanych ze sprawowaniem nadzoru statystycznego nad obrotem towarami z krajami trzecimi oraz nadzoru nad importem towarów objętych środkami antydumpingowymi i antysubsydyjnymi, zgodnie z wymogami Komisji Europejskiej.

Komponenty podsystemu CELINA- TQS :

Podstawowymi elementami Podsystemu CELINA- TQS są moduły.

- Moduł TQ odpowiada za obszar funkcjonalny wspierający procesy związane z obsługą zgłoszeń celnych stanowiących wnioski o zastosowanie preferencyjnej stawki celnej w ramach kontyngentów taryfowych rozdysponowywanych zgodnie z chronologicznym porządkiem przyjmowania zgłoszeń celnych;
- Moduł TS odpowiada za obszar funkcjonalny wspierający procesy związane ze sprawowaniem nadzoru statystycznego nad obrotem towarami z krajami trzecimi; oraz
- Moduł ADP odpowiada za obszar funkcjonalny wspierający procesy związane ze sprawowaniem nadzoru nad importem towarów objętych środkami antydumpingowymi i antysubsydyjnymi.

Obie główne części funkcjonalne działają w oparciu o środowisko, składające się z analogicznych komponentów, prezentowane na rysunku (SCH4.).

SCH4. Powiązania Podsystemu CELINA- TQS z Systemami QUOTA2 i SURV RECAP oraz elementami Zintegrowanego Systemu Celnego.

Ponadto składnikiem architektury podsystemu CELINA- TQS jest repozytorium dokumentów - moduł SR (System Referencyjny), który odpowiada za odbieranie z podsystemu CELINA-IMPORT dokumentów SAD oraz ich wstępną walidację pod kątem zawartości informacji o wnioskach kontyngentowych oraz informacji objętych nadzorem.

Podsystem CELINA- TQS poprzez wykorzystanie odpowiednich środków technicznych realizuje następujące cele biznesowe:

1. Obsługa procesów związanych z obsługą zgłoszeń celnych stanowiących wnioski o zastosowanie preferencyjnej stawki celnej w ramach kontyngentów taryfowych rozdysponowywanych zgodnie z chronologicznym porządkiem przyjmowania zgłoszeń celnych („first come, first served”) – w zakresie funkcjonowania modułu TQ, oraz
2. Obsługa procesów związanych ze sprawowaniem nadzoru statystycznego nad obrotem towarami z krajami trzecimi – w zakresie funkcjonowania modułu TS, w celu dostarczania DG TAXUD Komisji Europejskiej danych dotyczących wielkości oraz wartości importu lub eksportu towarów objętych nadzorem. Dane te są analizowane i wykorzystywane przy podejmowaniu działań mających na celu ochronę wewnętrznego rynku Unii Europejskiej przed nadmiernym przywozem towarów korzystających z preferencji taryfowych, bądź działań mających na celu walkę z oszustwami.
3. Obsługa procesów związanych z nadzorem nad importem towarów podlegających środkom antydumpingowym, antysubsydyjnym – w zakresie funkcjonowania modułu ADP.

Biurami odpowiedzialnymi za zarządzanie kontyngentami taryfowymi i nadzorem obrotu towarami z krajami trzecimi są:

- Dyrekcja Generalna dla Unii Podatkowej i Celnej (DG TAXUD – A-5) w Komisji Europejskiej, oraz
- Krajowe biura we władzach celnych, wyznaczone w każdym kraju członkowskim.

Krajowy podsystem CELINA-TQS, analogicznie jak to ma miejsce w państwach członkowskich Unii Europejskiej, zapewnia automatyczną wymianę informacji pomiędzy urzędami celnymi a DG TAXUD w Komisji Europejskiej.

W Polsce zadania związane z obsługą podsystemu TQS realizują pracownicy Departamentu Ciel w Ministerstwie Finansów.

W celu realizacji powyższych zadań podsystem AIS-TQS kontaktuje się z następującymi systemami zewnętrznymi:

Podsystemem CELINA-IMPORT – za pośrednictwem Interfejsu CELINA-TQS.

Systemem QUOTA2, Systemem SURV-RECAPP – za pośrednictwem Euro-bramki CCN/CSI.

Systemem ISZTAR poprzez System CELINA – za pośrednictwem Interfejsu CELINA-TQS.

Podsystem CELINA- TQS w zakresie modułu TQ posiada funkcjonalność służącą do zarządzania kontyngentami taryfowymi (typ środka: 122, 123, 143, 146).

W tym celu realizowane są następujące zadania:

- rejestrowanie odbieranych z Podsystemu CELINA-IMPORT dokumentów SAD z wnioskami o zaliczenie towaru na poczet kontyngentu,
- rejestrowanie odbieranych z Podsystemu CELINA-IMPORT dokumentów SAD zawierających korekty dokonane w zakresie wniosku o zaliczenie towaru na poczet kontyngentu,
- walidacja tych danych, ich przetwarzanie i generowanie dziennego zestawienia wniosków o kontyngenty, które jest wysyłane do Systemu QUOTA2 w odpowiednim formacie,
- odbieranie z Systemu QUOTA2 zwrotnych komunikatów informujących o ewentualnie wykrytych błędach oraz komunikatów zawierających decyzje o zaliczeniu bądź odmowie zaliczenia wnioskowanej ilości na poczet kontyngentu,
- naniesienie konkretnej informacji o stanie obsługi wniosku (pochodzącej z odebranych komunikatów) na zarejestrowane wnioski i przekazanie jej do Podsystemu CELINA-IMPORT,
- przekazanie do Podsystemu CELINA-IMPORT informacji o zablokowaniu kontyngentu, którego dotyczył konkretny wniosek.

Częstotliwość transmisji danych w zakresie modułu TQ

Wnioski składane na zgłoszeniach celnych wprowadzane są do Podsystemu CELINA-IMPORT w urzędach celnych i po uprzedniej wstępnej walidacji przekazywane są automatycznie, za pośrednictwem Interfejsu CELINA-TQS do Podsystemu TQS. Następnie podlegają szczegółowej sprawdzeniu i ew. korekcie i najpóźniej następnego dnia po przyjęciu zgłoszenia, wysyłane są codziennie w specjalnym formacie elektronicznym do Systemu QUOTA2 w Brukseli, ok. godziny 13.00. Wnioski są automatycznie wysyłane do Brukseli codziennie (7 dni w tygodniu), o czasie umożliwiającym dokonanie poprawy ew. błędów w transmisji, gdyż komunikaty zawierające błędy są zwracane przez Komisję. Wniosek o kontyngent musi trafić do Komisji w ściśle określonym czasie, ponieważ wszyscy importerzy we wszystkich krajach Unii Europejskiej mają jednoczesny dostęp do całej ilości kontyngentu taryfowego (zarządzanych wg zasady „first-come, first-served”).

Przydziały dokonywane są przez Komisję następnego dnia po otrzymaniu wniosku i przesyłane zwrotnie do wszystkich państw członkowskich. Informacje o stanie obsługi z otrzymanych komunikatów, za pośrednictwem Euro-bramki CCN/CSI, Podsystem TQS dowiązuje do poszczególnych dokumentów i przesyła te dane do podsystemu CELINA-IMPORT.

Podsystem CELINA- TQS w zakresie modułu TS posiada funkcjonalność służącą do tworzenia na podstawie danych z repozytorium dokumentów (moduł SR) raportów oraz wysyłanie ich do Systemu SURV-RECAPP w odpowiednim formacie; raporty te zawierają dane ze zgłoszeń celnych w zakresie importu oraz eksportu towarów objętych nadzorem statystycznym (typy środka związane ze sprawowaniem nadzoru statystycznego to: 442, 447 dowiązane do grupy geograficznej 1005 (SURV – nadzór statystyczny).

Podsystem CELINA- TQS w zakresie modułu ADP posiada funkcjonalność służącą do tworzenia na podstawie danych z repozytorium dokumentów (moduł SR) raportów zawierających dane dotyczące nadzoru nad importem towarów objętych środkami antydumpingowymi i antysubsydyjnymi (typy środka związane ze sprawowaniem nadzoru to: 551, 552, 553, 554, 555, 561, 562, 564, 566).

Częstotliwość transmisji danych w zakresie modułu TS

Raporty w związku ze sprawowaniem nadzoru nad obrotem towarami z krajami trzecimi są wysyłane do Systemu SURV2 TAXUD codziennie. Dane zawarte w raportach są zagregowane na poziomie pojedynczego zgłoszenia celnego. W przypadku, gdy sprawowanie nadzoru importu towarów jest związane z globalizacją grupy pochodzenia, w raportach z nadzoru można podawać indywidualną ilość dla każdego kraju pochodzenia w tej grupie.

Miejsce użytkowania Podsystemu CELINA- TQS

Oprogramowanie Podsystemu CELINA- TQS zostało zainstalowane na serwerze produkcyjnym w Izbie Administracji Skarbowej w Krakowie, gdzie Administrator TQS sprawuje stały monitoring nad pracą aplikacji. Natomiast operacje związane z bieżącą obsługą merytoryczną funkcjonowania podsystemu są realizowane przez Operatorów TQS - pracowników Departamentu Cel Ministerstwa Finansów w Warszawie.